

Nieuwsbrief MENTALITY project

Dementievriendelijke gemeenschappen

Nummer 4, juni 2020

Wij willen u via deze nieuwsbrief informeren over het reilen en zeilen van het project Mentality ofwel Dementievriendelijke gemeenschappen. Via deze link komt u op onze website: <https://mentality.space/> waar meer informatie over het project te vinden is.

Namens het projectteam

Maud Graff, Radboudumc, IQ healthcare
Ramon Daniels, Zuyd Hogeschool
Marjolein Thijssen, Radboudumc, IQ Healthcare
Linda Dauwerse, Radboudumc, IQ healthcare
Ria Nijhuis-van der Sanden, IQ healthcare
Wietske Kuijjer-Siebelink, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Monique Lexis, Zuyd Hogeschool
Edith Hagedoren, Zuyd Hogeschool
Petra Panis-Wijnhoud, Zuyd Hogeschool
Neil Chadborn, University of Nottingham

Hopelijk gaat het goed of weer goed met ieder van u in deze bijzondere tijd van de coronacrisis. Zoals dit voor veel dagelijkse activiteiten geldt, heeft deze situatie ook invloed op de voortgang van het Mentality project. Een aantal activiteiten zijn gepauzeerd en moeten mogelijk over een tijdje worden heroverwogen, een aantal activiteiten kunnen ook doorlopen, zoals het schrijven van publicaties van de reeds afgeronde fasen A en B. Graag willen we u informeren en op de hoogte houden van de stand van zaken.

Mentality tijdens de coronacrisis

Helaas kon de geplande halfjaarlijkse bijeenkomst van de adviesgroep op 12 mei j.l. geen doorgang vinden in verband met de maatregelen die gelden voor het bestrijden van de coronacrisis. In navolging op de laatste nieuwsbrief van december 2019 willen we u toch graag op de hoogte houden van de ontwikkelingen binnen het Mentality project. In februari-maart zijn we van start gegaan met het vormgeven van de leergemeenschappen bij de 4 pilot gemeenten die meedoen in fase C: Heerlen, Maasgouw, Nijmegen en Wijchen. Deze gemeenten willen dementievriendelijk(er) worden en zullen daartoe gericht in bepaalde wijken of buurten activiteiten gaan ondernemen, waarbij de reflectietool, die hieronder verder wordt toegelicht, hen handvatten kan bieden.

Stand van zaken fase C

Opstart leergemeenschappen

In elke gemeente zijn via de contactpersoon die tevens lid is van onze adviesgroep relevante betrokkenen benaderd die mogelijk geïnteresseerd zijn en een rol kunnen hebben in het (verder) ontwikkelen dementievriendelijkheid binnen hun gemeente. Tot nu toe zijn o.a. zorg- en welzijnsprofessionals (o.a. wijkverpleegkundigen, casemanagers dementie, opbouwwerkers), medewerkers van gemeenten, ondernemers en vrijwilligers uitgenodigd en/of aangesloten. Vanaf de opstart is vanuit het projectteam bij elk van de leergemeenschappen een facilitator aangesloten om de leergemeenschap te begeleiden en te ondersteunen in hun proces.

Mensen met dementie en hun mantelzorgers worden uiteraard ook betrokken, maar dit zal in een latere fase plaatsvinden gezien de huidige coronacrisis. In de meeste gemeenten hebben al fysieke bijeenkomsten met de deelnemers plaatsgevonden, geleid door een facilitator vanuit het projectteam. Zoals aangegeven in de ontwikkelde tool zijn is o.a. gestart met het formuleren wat elke leergemeenschap zelf verstaat onder 'dementievriendelijk' en wat zij hierbij belangrijk vinden. Daarnaast is ook de ontwikkeling van dementievriendelijk zoals die tot nu toe in de eigen context gegaan is in kaart gebracht: welke initiatieven zijn er al, hoe zijn die ontstaan, wie is daarbij betrokken en wat is er bekend over succesfactoren maar ook over

factoren waarom initiatieven misschien juist niet werken of hebben gewerkt of zijn vast gelopen.

Vanwege de coronacrisis zijn de fysieke bijeenkomsten hierna stopgezet. Wel wordt contact onderhouden met de deelnemers om waar mogelijk te ondersteunen bij activiteiten die wel mogelijk zijn in de huidige 1,5 meter samenleving. We hopen dat de leergemeenschappen na de zomer weer kunnen worden voortgezet, al dan niet in aangepaste vorm.

Reflectietool

Op basis van de resultaten van fase A en B is een instrument ontwikkeld waar de pilot gemeenten mee aan de slag gaan in fase C. Dit instrument is een

reflectietool geworden, die als doel heeft om inzicht te

krijgen in wat mogelijke succesfactoren kunnen zijn bij verschillende soorten dementievriendelijke activiteiten (zie hieronder onder het kopje 'Inhoud reflectietool').

Gemeenten kunnen met de reflectietool in de hand naar reeds eigen ontwikkelde activiteiten kijken om te zien op welke punten deze mogelijk verduurzaamd of verbeterd zouden kunnen worden. Of bij het opstarten van nieuwe activiteiten bekijken wat relevante factoren zijn om rekening mee te houden die kunnen bijdragen aan het creëren van een succesvol dementievriendelijk initiatief.

Inhoud reflectietool

De reflectietool is opgebouwd uit twee onderdelen. Het eerste deel is gebaseerd op de resultaten van fase A, de literatuurstudie. Het tweede deel is gebaseerd op fase B, de resultaten van de interviews en focusgroepen die we hebben uitgevoerd bij de 4 best practices in Nederland. Uit deze resultaten van zowel fase A als fase B konden 6 hoofdthema's worden geïdentificeerd.

Hieronder wordt de inhoud van de twee onderdelen van de reflectietool kort samengevat.

Fase A:

1. Dementievriendelijke initiatieven vanuit een ondersteunende omgeving: succesfactoren en uitkomsten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.
2. Dementievriendelijke initiatieven vanuit een stimulerende omgeving: succesfactoren en uitkomsten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.
3. Dementievriendelijke initiatieven vanuit een activerende omgeving: succesfactoren en uitkomsten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Fase B:

- 1) Werken aan draagvlak/publieke opinie voor een dementievriendelijke gemeenschap, succesfactoren en uitkomsten voor professionals en vrijwilligers.
- 2) Werken aan de ontwikkeling en verduurzaming van dementievriendelijke initiatieven m.b.v. samenwerking, succesfactoren en uitkomsten voor professionals en vrijwilligers.
- 3) Werken aan deelname van wijkbewoners, personen met dementie, mantelzorgers aan dementievriendelijke initiatieven, succesfactoren en uitkomsten voor professionals, vrijwilligers, mensen met dementie en mantelzorgers.

Onderzoek gekoppeld aan fase C

Het onderzoek dat wordt uitgevoerd in deze fase zal de ontwikkeling van de dementievriendelijke gemeenschappen gaan volgen en evalueren. De reflectietool zal op basis van deze bevindingen verder worden verfijnd en doorontwikkeld.

Hiervoor voeren we regelmatig metingen uit (1x per 3 maanden) van een aantal uitkomsten en leggen we ontwikkelingen binnen de vier leergemeenschappen om tot het creëren en verduurzamen van een dementievriendelijke gemeenschap te komen vast. Vanwege de maatregelen die momenteel van kracht zijn voor de bestijding van de coronacrisis kan het onderzoeksplan in de huidige vorm geen doorgang vinden.

We beraden ons op hoe de metingen en de uitvoering van fase C kunnen plaatsvinden in de 1,5 meter maatschappij. De hopelijk aanstaande versoepeling van de maatregelen en de gevolgen daarvan zullen de uiteindelijke inhoud van het onderzoeksplan beïnvloeden. Als u hier ideeën of tips over heeft, dan nodigen we u graag uit om deze met ons te delen!

Wij wensen u het allerbeste voor de komende periode!
Stay safe!

Hartelijke groet,
Projectteam Mentality

Wilt u reageren?

Deel uw ervaringen!

Kent u een inspirerend initiatief? Of heeft u vragen of opmerkingen over dit project?

Neem dan contact op met:

de promovenda op dit project, Marjolein Thijssen:

marjolein.thijssen@radboudumc.nl;

telefoonnummer: 06 - 13 49 45 54

of met senior onderzoeker Dr. Monique Lexis

via Monique.Lexis@zuyd.nl

Deze nieuwsbrief is uitgegeven door het projectteam van het MENTALITY-project. Dit project wordt uitgevoerd vanuit de afdeling IQ healthcare van het Radboudumc en Zuyd Hogeschool i.s.m. de University of Nottingham in Engeland. Wij hebben voor dit project subsidie ontvangen van ZonMw.